

Adviescollege —
toetsing regeldruk

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/JH/bs/ATR0416/2024-U016

Uw referentie

Datum

30 januari 2025

Onderwerp

Wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau

Geachte heer Bruins,

Op 23 december 2024 ontving het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de adviesaanvraag voor het wetsvoorstel "*Wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau*". De internetconsultatie voor dit wetsvoorstel is geopend tot en met 23 februari 2025.

Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wijzigt de Mediawet om de lokale publieke omroepen te versterken. Daartoe verandert het wetsvoorstel onder meer de aanwijzingsprocedure. De criteria om door het Commissariaat voor de Media aangewezen te worden als een lokale publieke omroep worden aangescherpt. En het bestaande samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroep in Nederland, de Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO), krijgt de wettelijke taak om te adviseren aan het Commissariaat. De aanwijzing geldt voor vijf jaar.

De NLPO krijgt verder, naast de adviestaak, andere wettelijke taken. De NLPO moet onder meer de samenwerking tussen lokale publieke omroepen bevorderen, een concessiebeleidsplan opstellen en collectieve arbeidsovereenkomsten sluiten. Een deel van die taken doet de NLPO al, maar worden nu dus wettelijk vastgelegd, en uitgebreid.

Het wetsvoorstel wijzigt ook de financieringssystematiek. De lokale publieke omroepen krijgen in het huidige systeem een vergoeding van gemeentes. De hoogte van die vergoeding is wettelijk niet vastgelegd, maar er geldt een richtsnoerbedrag, waar gemeentes van kunnen afwijken. Na inwerkingtreding van het wetsvoorstel krijgen de omroepen een vergoeding van het Commissariaat ten laste van de begroting van het Ministerie van OCW.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Recent telde Nederland in totaal 224 lokale publieke omroepen. Dit aantal wordt teruggebracht naar ten hoogste 80. Het wetsvoorstel bepaalt dat Nederland is ingedeeld in maximaal tachtig verzorgingsgebieden met elk één lokale publieke omroep. Een lokale publieke omroep kan wel meerdere verzorgingsgebieden bedienen. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de indeling in verzorgingsgebieden vastgesteld.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

De memorie van toelichting beschrijft het belang van een lokale publieke omroep, tegen welke problemen de omroepen aanlopen en wat de gevolgen daarvan zijn. De aanwijzingsprocedure kent gebreken, aldus de memorie van toelichting, en daarom worden meer inhoudelijke criteria toegevoegd aan het bestaande toetskader voor aanwijzing. De beperkte schaal van lokale publieke omroepen leidt verder tot bijvoorbeeld minder aanbod op de verschillende kanalen en een minder professionele organisatie. De memorie van toelichting licht toe dat de problemen kunnen worden opgelost door schaalvergroting. Daarnaast leidt de huidige financieringssystematiek tot een afhankelijkheid van gemeentes waarover de omroepen verslag moeten doen. Dat probleem kan worden opgelost door een andere financieringssystematiek. Om de lokale publieke omroepen verder te versterken, wordt een bedrag van ongeveer € 18 miljoen toegevoegd aan de beschikbare middelen. Dat bedrag is verder niet onderbouwd. Omdat daarmee niet helder is in hoeverre de verdere professionalisering hiermee gerealiseerd kan worden, geeft het college in overweging om dit bedrag te onderbouwen.

Het college constateert dat de verschillende problemen voldoende zijn beschreven en de reden voor wettelijk ingrijpen voldoende is toegelicht. Het college heeft verder geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het wetsvoorstel heeft verschillende doelen. Het heeft tot doel om de aanwijzingsprocedure te verbeteren, om de financiële afhankelijkheid van gemeentes weg te nemen en om de professionaliteit te vergroten. Het college ziet geen alternatieven om met minder gevolgen voor de regeldruk diezelfde doelen te bereiken.

3. *Werkbaarheid*

Uit de memorie van toelichting blijkt dat vrijwillige schaalvergroting van de lokale publieke omroepen niet goed van de grond komt. De omroepen zien voordelen, maar de huidige wet- en regelgeving sluiten onvoldoende aan bij de gewenste schaalvergroting en samenwerking. In het bijzonder zou de aanwijzingsprocedure in de weg staan. Het wetsvoorstel wijzigt de procedure, maar hoe de samenwerking hiermee beter werkbaar wordt, blijkt niet duidelijk uit de memorie van toelichting. In hoeverre de omroepen zijn geholpen met de informatie die de NLPO, de VNG

en het Commissariaat kunnen leveren, blijkt evenmin uit de memorie van toelichting. Tot slot blijkt uit de memorie van toelichting niet dat omroepen zijn geraadpleegd over de werkbaarheid. Het is dus onduidelijk of het wetsvoorstel werkbaar is voor de omroepen.

3.1 Het college adviseert om de werkbaarheid voor lokale publieke omroepen toe te lichten.

De NLPO krijgt met het wetsvoorstel extra taken. De NLPO moet het Commissariaat adviseren tijdens de aanwijzingsprocedure en een concessiebeleidsplan opstellen. Uit de memorie van toelichting blijkt niet dat de NLPO is gevraagd of dergelijke extra taken werkbaar zijn.

3.2 Het college adviseert om de werkbaarheid van de extra taken voor de NLPO toe te lichten.

4. Gevolgen regeldruk

De berekening van de regeldruk is niet volledig. De gevolgen voor de regeldruk van de NLPO zijn niet in kaart gebracht. Gelet op de taakverzwaring van de NLPO en andere wijzigingen voor de NLPO, zijn er gevolgen voor de regeldruk.

4.1 Het college adviseert om de gevolgen voor de regeldruk voor de NLPO in beeld te brengen, overeenkomstig de Rijksbrede methodiek.

De gevolgen voor de regeldruk voor lokale publieke omroepen bestaan onder meer uit de deelname aan de aanwijzingsprocedure, enkele aanvullende eisen en evaluaties. De gevolgen voor de regeldruk, zowel incidenteel als structureel, zijn voor deze veranderingen voldoende in beeld gebracht. Uit de memorie van toelichting blijkt echter niet of rekening is gehouden met de kosten voor afstemming en coördinatie van de schaalvergroting bij de lokale publieke omroepen. De regeldrukberekening zou daar nog inzicht in moeten bieden.

4.2 Het college adviseert om de regeldrukberekening aan te vullen met een inschatting van de kosten voor de lokale publieke omroepen vanwege de schaalvergroting, overeenkomstig de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris